

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر: نورانی	نام دبیر: نورانی
نام دبیر: نورانی	نمره به عدد:	نمره به حروف:
تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:	تاریخ و امضاء:
سؤالات	نمره به عدد:	نمره به حروف:
۱	۱/۵	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید . الف (پیران قبیله ی خویش را حرمت دار، ولیکن به ایشان <u>مولع</u> مباش . ب (پلاس پاره ای در پشت بسته از سرما پ (شادی در این قصه بسیار بود و خبر دهنده از ملک <u>جبار</u> بود . ت (وین بوم <u>محنت</u> از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد ث (گفتم خوشا هوایی کز باد <u>خلد</u> خیزد گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید ج (ما بارگه دادیم ، این رفت ستم بر ما بر قصر ستمکاران گویی چه رسد <u>خذلان</u> ؟
۲	۰.۵	تفاوت معنایی فعل های مشخص شده را بنویسید . الف (گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو <u>کشت</u> گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید ب (بادی که در زمانه بسی شمع ها <u>بکشت</u> هم بر چراغ دان شما نیز را بگذرد
۳	۰.۵	معنای واژه ی مشخص شده را با کاربرد امروزی آن مقایسه کنید . به مجلس وزیر <u>شدیم</u> .
۴	۰.۵	متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید . زنگ نقاشی دلخواه و روان بود . به جد گرفته نمی شد . خنده در آن روا بود . معلم دور نبود . صورتک به رو نداشت . « صاد » معلم ما بود ؛ آدمی افتاده و صاف . الف (یک واژه وندی و یک واژه ی مرکب از متن بالا بیابید . ۱- وندی : ۲- مرکب :

۵	الف (ماضی نقلی) ب (مضارع التزامی)	۱/۵
۶	املاي درست را انتخاب کنید . الف (لبخند تو ، اجازة ي زندگي است / هيچ شكوفه نيست كز (تبار / طبار) گلخند تو نيست . ب (چون بخواستيم رفت ما به انعام و اكرام را از راه دريا گسيل كرد ؛ چنان كه در (فراق / فراغ) به پارس رسيديم . پ (فك زيرين را پيمود و در آخره بماند . دو گوش را بالا برد . از يال و (غارب / قارب) به زير آمد . ت (رنج هيچ كس (ظايع . ضايع) مكن و همه كس را به سزا حق شناس باش . ث (اى مفتخر به (تالغ / طالع) مسعود خويشتن تأثير اختران شما نيز بگذرد ج (گفتم زمان عشرت دیدی که چون سر آمد گفتا خموش حافظ کاین (غصه / قصه) هم سر آید	۱/۵
۷	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید . « و بر آن <u>شانه</u> که پیامبر <u>پا</u> نهاد ، کودکان را نشاندی / و از آن دهان که <u>هرای شیر</u> می خروشید / کلمات کودکانه تراوید	۱/۷۵
۸	در هر یک از نمونه های زیر یک وابسته پیشین بیابید و نوع آن را بنویسید . الف (پیش از تو هیچ فرمانروا را ندیده بودم که پای افزاری وصله دار به پا کند . ب (شبی که آن اتفاق افتاد ما به صدای در از خواب پریدیم .	۱
۹	متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید . « این قصه ، عجیب ترین قصه هاست ؛ زیرا که در میان دو ضد جمع بود ؛ هم فرقت بود و هم وصلت هم شادی ؛ هم راحت ، هم آفت ؛ هم وفا بود ، هم جفا . الف (کدام نوع روابط معنایی واژه ها بر زیبایی این نوشته افزوده است ؟ ب (یک سجع در این نوشته بیابید .	۱/۷۵
۱۰	دربیت زیر کدام واژه ها در معنای مجازی به کار رفته است ؟ « بر آشفته عابد که خاموش باش تو مرد زبان نیستی گوش باش »	۱/۵
۱۱	در مصراع دوم بیت « در بر من ، ره چو به پایان برد از خجلی سر به گریبان برد » (سر به گریبان بردن) چه آرایه ای دارد ؟ منظور از آن چیست ؟	۱/۷۵

.۵	گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت ساکن شود بدیدم و مشتاق تر شدم	جهش ضمیر را در ابیات زیر مشخص سازید . الف) ای بی نشان محض نشان از که جویمت ب) گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق	۱۲
.۵		هر یک از آثار زیر از کدام نویسنده است ؟ الف) اسرار التوحید : ب) قابوس نامه :	۱۳
۶		معنی و مفهوم سروده ها و عبارت های زیر را به فارسی روان بنویسید . الف) تدبیر برادران ، بر خلاف تقدیر رحمان آمد (.۵) ب) هر که داد از خویشتن بدهد ، از داور مستغنی باشد . (.۵) پ) نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت . (.۵) ت) و این مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند . (.۷۵) ث) دری که باغ بینش ما گشودی هزار بار خیبری تر است (.۷۵) ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد گفنا اگر بدانی هم اوت رهبر آید (۱) چ) بادی که درر زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چرخ دان شما نیز بگذرد (۱) د) نعره بر آورد فلک کرده کر دیده سپه کرده شده زهره در (۱)	۱۴
۲ چون عشق حرم باشد ، سهل است بیا بان ها نقض همه پیمان ها	شعر حفظی : (۲) الف) وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها ب) تا خار غم عشقت آویخته در دامن پ) ت) ای مهر تو در دل ها	۱۵
.۵	زو بدمد بس گهر تابناک « منظور از « گهر تابناک » چیست ؟	در بیت « قطره ی باران که بر افتد به خاک	۱۶
.۵	بیداد ظالمان شما نیز بگذرد	مفهوم بیت زیر را بنویسید . چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد	۱۷
.۵	ماه ببیند رخ خود را به من « به کدام ویژگی چشمه اشاره دارد ؟	بیت « چون بگشایم ز سر مو شکن	۱۸
.۷۵	کوته نظری باشد ، رفتن به گلستان ها «	در بیت زیر (کنایه ، تشبیه و تضاد) را پیدا کنید . « تا خار غم عشقت ، آویخته در دامن	۱۹

نام درس: ادبیات
 نام دبیر: محمد نورانی درآباد
 تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
 ساعت امتحان: ۰۰ : ۰۸ : صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد سعادت آباد
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۸-۹۷

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	هر مورد « ۲۵ ». « الف (حریص ، بسیار مشتاق ، آزمند) ب (جامه ای کم ارزش) پ (مسلط ، یکی از صفات خداوند) ت (بهشت ج) پستی ، بی بهرگی	
۲	الف (هلاک کرد « ۲۵ ».) ب (خاموش کرد « ۲۵ ».)	
۳	رفتیم « ۲۵ »	
۴	الف (وندی : نقاشی ، صورتک وندی مرکب : دلخواه « ۵ ».)	
۵	الف (نوشته است « ۲۵ ».) ب (شاید بنویسد « ۲۵ ».)	
۶	الف (تبار ب) فراغ (پ) غارب (ت) ضایع (ث) طالع (هر مورد « ۲۵ ».)	
۷	پا : مفعول « ۲۵ ». « هرای شیر : نهاد « ۲۵ »	
۸	الف (هیچ فرمانروا : صفت مبهم + اسم هسته « ۵ ».) ب (آن اتفاق : صفت اشاره + اسم هسته « ۵ ».)	
۹	الف (تضاد « ۲۵ ».) ب (فرقت ، وصلت / وفا ، جفا / راحت ، آفت « ۵ ».)	
۱۰	زبان : مجازا سخن / گوش : مجازا شنونده « ۵ ».)	
۱۱	کنایه : شرمنده شدن « ۷۵ ».)	
۱۲	الف (نشان تو) ب (درد اشتیاق من (۵).)	
۱۳	الف (محمد بن منور « ۲۵ ».) ب (عنصرالمعانی « ۲۵ ».)	

ب) هر کس با عدالت برخورد کند نیازی به دادخواهی خداوند ندارد (۰.۵)

پ) زیبا نقاشی می‌کرد و به کمک آبرنگ نقاشی‌های زیبایی رسم می‌کرد (۰.۵)

ت) مرد ایرانی ضعیف بود و وضع مالی خوبی نداشت که اوضاع ما را بهبود بخشد (۰.۷۵)

ث) وسعتی که در اندیشه‌ی ما ایجاد کردی از فتح قلعه‌ی خیبر ارزشمندتر است (۰.۷۵)

ج) گفتم که عطا زلف تو مرا همراه ساخت گفت همان هدایت‌گر و رهبر تو خواهد بود اگر بدانی (۱)

چ) باد (اجل) که در گذر زمانه شمع‌های بسیاری را خاموش کرده، چراغ عمر شما را نیز خاموش خواهد کرد (۱)

د) فریاد بر آورد و گوش فلک را کر کرده است و با خشم و غضب خود باعث ترس و وحشت گشته است (۱)

۱۴

هر مورد «۰.۵»

الف) بی‌خویشتنم کردی بوی گل و ریحان‌ها

ب) کوتاه نظری باشد رفتن به گلستان‌ها

پ) گر در طلبت ما را رنجی برسد شاید

ت) وی مهر تو بر لب‌ها بعد از تو روا باشد

۱۵

۱۶ استعاره از گل‌ها و گیاهان (۰.۵)

۱۷ ناپایداری جهان (۰.۵)

۱۸ تکبر و خودخواهی (۰.۵)

۱۹

خار غم: تشبیه / آویختن در دامن: کنایه / خار و گلستان: تضاد «۰.۷۵»

جمع بارم: ۲۰ نمره

نام و نام خانوادگی مصحح:

امضاء: